



Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Tid: 09.30 – 12.00

Plats: Rådhuset, Gustav Adolfs Torg samt digitalt via Teams

Paragrafer: 44 - 55

Närvarande

Ledamöter

Richard Brodd	(L), 1: 1vice ordförande
Bosse Parbring	(MP)
John Harfouche	(C)
Pernilla Hagman	(KD) Medverkar digitalt
Hanna Tehrani	(SD)
Angelica Löwdin	
Joakim Berlin	
Jacob Lidman	2:a vice ordförande
Hans Hirschi	
Nicklas Axelsson	
Malin Isberg	
Steph Toro	Medverkar digitalt
Louise Eriksson	

Övriga närvarande

Anna-Carin Jansson	Stadsledningskontoret (§49)
Lisa Jacobson Flöhr	Stadsledningskontoret (§49)
Catarina Sjögren Tholin	Stadsledningskontoret (§49)

Ej närvarande

Bettan Andersson	(V), ordförande
Oscar Linde Svedestad	(S)
Anna Jäderström	(M)
Mariette Höij Risberg	(D)
Berit Larsson	
Ese Ejodame	

§ 45

Mötets öppnande

Mötesordförande Richard Brodd hälsar välkomna och öppnar mötet. Alla ledamöter presenterar sig.

§ 46

Val av justerare

Joakim Berlin väljs att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 47

Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs enligt förslaget efter anmälan av övriga frågor.

§ 48

Föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

Tillägg efter att punkten hanterats: Hanna Tehrani lyfter att hon i föregående protokoll saknar synpunkter som hon lyfte under dialogen med utbildningsnämnden. Samordnaren och Hanna ser över detta.

§ 49

Pågående ärenden/uppdrag

Följande ärenden presenteras gemensamt under sammanträdet:

- a) Uppdrag att ta fram en ny plan för att förbättra hbtqi-personers livsvillkor
- b) Uppdrag att ta fram en riktlinje för stadens arbete med mänskliga rättigheter för att tillgodose rättigheter och erbjuda likvärdig service

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Ansvariga handläggare Anna-Carin Jansson, Lisa Jacobson Flöhr och Catarina Sjögren Tholin medverkar för information och dialog om processen med ovanstående ärenden.

Catarina Sjögren Tholin inleder med att berätta om hur stadsledningskontoret just nu arbetar med följande uppdrag inom området mänskliga rättigheter:

- Ta fram en stadsövergripande riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service.
- Uppdatera modellen för normmedvetet arbetssätt och föreslå hur den kan implementeras i fler av Göteborgs Stads verksamheter.
- Ta fram förslag på hur Göteborgs Stads plan för stärkta insatser mot rasism 2020-2023 kan förlängas. I uppdraget ingår att uppdatera planen efter nya omvärldsförutsättningar.
- I samverkan med Göteborgs Stads HBTQI-råd ta fram en ny hbtqi-plan.
- Föreslå hur ansvaret för Göteborgs Stads arbete med mänskliga rättigheter kan samordnas och tydliggöras organisatoriskt.
- Utreda hur ojämlikhet mellan olika grupper utifrån diskrimineringsgrunderna kan synliggöras.

Catarina beskriver vidare bakgrunden till dessa uppdrag och att de hänger ihop på olika sätt. Samtliga ovanstående uppdrag kommer översändas till kommunstyrelsens sammanträde den 11 december 2024. Catarina poängterar att omformningen av den långsiktiga styrningen inom området mänskliga rättigheter syftar till att göra styrningen tydligare för att få större effekt i verksamheternas grunduppdrag.

Lisa Jacobson Flöhr fortsätter med att visa tidplanen för arbetet med att ta fram förslag på en ny hbtqi-plan. Anna-Carin Jansson beskriver att insatserna som formuleras i förslaget till ny hbtqi-plan är inom områden där det finns behov av förstärkta insatser kopplat till verksamheternas grunduppdrag. Anna-Carin och Lisa går igenom de preliminära åtgärder som i skrivande stund formulerats inom uppdraget. Insatserna har kategoriserats inom ett antal områden. Under sammanträdet presenteras områdena med medföljande åtgärder ett i taget med efterföljande frågor och samtal.

Område: Skola och fritid för barn och unga

Anna-Carin och Lisa går igenom de preliminära förslagen till åtgärder inom detta område.

Ordet lämnas fritt.

Jacob Lidman ställer följande fråga: Gällande fler mötesplatser för unga hbtqi-personer, är det fler separatistiska verksamheter/separatistiska tider som avses, eller att alla mötesplatser ska arbeta inkluderande, eller både och?

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Anna-Carin Jansson svarar att det finns olika uppfattningar om detta och att det kommer föras en dialog med förvaltningarna som ansvar för fritids- och mötesplatser för unga utifrån dessa olika aspekter. Anna-Carin frågar Jacob vad han tänker i frågan.

Jacob Lidman svarar att han tror att det behövs lite av varje, att alla fritidsgårdar och mötesplatser ska vara inkluderande så att alla kan känna sig trygga att komma dit. Men ser att det parallellt med detta behövs separatistiska verksamheter/tider.

Bosse Parbring tycker att åtgärderna ser bra ut men lyfter att många av insatserna är av karaktären när något redan hänt och ser behov av att planen även innehåller främjande åtgärder för att möjliggöra förebyggande arbete. Vidare lyfter Bosse det är av stor betydelse att elevhälsan inkluderas i insatser riktat till skolan.

Hanna Tehrani ser behov av att insatser och åtgärder formuleras mer öppensinnade och lyfter att bara för att en insats ska vara bra behöver den inte utgå ifrån ett intersektionellt perspektiv. Hanna frågar vad som menas med separatistiska åtgärder?

Anna-Carin Jansson svarar att separatistiska åtgärder exempelvis kan handla om att hela verksamheter, eller speciellt avsatta tider inom verksamheter, särskilt riktar sig till en specifik målgrupp.

Steph Toro lyfter att gällande fritidsgårdar och mötesplatser för unga bör målgruppen själva vara med och definiera behovet och förslag på åtgärder. Steph understryker vikten av att ha ett delaktighets- och medskapande perspektiv i processen.

Hans Hirschi lyfter att när det gäller mellanstadieåldrar är en aspekt att deras ålder kan spela roll för hur fritt de får lov att röra sig runt om i staden. Utifrån detta poängterar Hans vikten av att det finns mötesplatser för unga hbtqi-personer spritt i hela staden.

Hanna Tehrani föreslår att det i planen ska använda ett annat begrepp än separatistiskt då hon ser att det riskerar att bidra till könssegregering.

Steph Toro poängterar att flera olika minoritetsgrupper själva lyfter att det finns ett stort behov av att det finns separatistiska rum.

Joakim Berlin håller med Bosse Parbring om vikten att elevhälsan blir inkluderad i de insatser som riktas mot skolan. Vidare lyfter Joakim att det kan finnas en utmaning att få genomslag för åtgärder när det finns olika huvudmän inom en och samma verksamhet.

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Jacob Lidman lyfter att när breda insatser för alla formuleras missas oftast minoritetsgrupperna, därav ser han att ett intersektionellt perspektiv är jätteviktigt.

Område: Brukarnära verksamhet

Anna-Carin och Lisa går igenom de preliminära förslagen till åtgärder inom detta område.

Gällande förslag på specifikt boende eller avdelning inom äldreomsorgen för hbtqi-personer konstaterar Lisa att det funnits uppdrag inom detta tidigare. Lisa frågar rådet vad de tänker kring om denna åtgärd bör beröra exempelvis äldreboende, hemtjänst eller något annat?

Ordet lämnas fritt.

Joakim Berlin menar att åtgärder behövs på alla nivåer inom äldreomsorgen och att det är viktigt att det finns kompetens samt att kompetenshöjande insatser erbjuds kontinuerligt, inte minst då äldreomsorgen är ett område med stor personalomsättning. Joakim ser även att ett specifikt boende/boendeenhet för äldre hbtqi-personer kan fungera som stöd till andra verksamheter i dessa frågor. Joakim beskriver att det kan vara svårt att vara öppen om man även är sjuk och har stora vårdbehov. Vidare lyfter Joakim att detta handlar om valfrihet, att den som vill bo på ett särskilt boende/boendeenhet för hbtqi-personer ska kunna göra det.

Richard Brodd anser att vore klokt att ta vid det tidigare uppdraget gällande särskilt boende/boendeenhet för äldre hbtqi-personer. Vidare lyfter Richard behovet av att säkerställa kunskap och kompetens bland personal för att alla ska kunna känna sig inkluderade, oavsett vilken del av äldreomsorgen man möter i staden.

Hans Hirschi lyfter att många säkerligen hade tyckt att det vore skönt att precis som i Stockholm ha ett äldreboende för hbtqi-personer. Vidare anser Hans att det vore klokt att formulera insatser riktade till hemtjänsten, det skulle stärka arbetet med att fler ska kunna vara sig själva hemma och bo hemma så länge som möjligt. Hans understryker att det är viktigt att man kan vara sig själv var man än hamnar inom äldreomsorgen och tror att mycket av den diskriminering som sker inom dessa verksamheter handlar om okunskap.

Bosse Parbring säger att det är en komplex fråga då personer inom vård- och omsorgsboenden ofta är i behov av väldigt mycket sjukvårdande insatser där många inte har långt kvar i livet. Bosse lyfter att stegen innan detta är väldigt viktiga och att kontakten med anhöriga är viktig att få med i arbetet. Vidare anser Bosse att det vore bra att se över om erfarenheterna av arbetet med *Normmedvetet arbetssätt* som genomfördes inom äldreomsorgen kan tas till vara på, så att hjulet inte behöver uppfinnas igen.

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Hanna Tehrani lyfter att det inom äldreomsorgen finns mycket som hade kunnat göras för att människor inte ska ha så ont, få bättre mat, ha det renare och finare med mera. Av dessa anledningar anser inte Hanna att det är rätt prioritering att satsa på en avdelning för hbtqi-personer just nu.

Steph Toro poängterar att det är viktigt att synliggöra personer med transerfarenheter, och att det måste finnas kompetens om trans i verksamheterna som arbetar med äldre. Vidare lyfter Steph nödvändigheten av att det finns kompetens och normmedvetenhet i alla skeden inom äldreomsorgen och att det kopplat till frågan om vilka verksamheter som ska prioriteras i hbtqi-planen är svårt att svara på, men att det generellt brukar finnas behov av separatistiska rum samtidigt som det arbetas på bredden.

Johan Harfouche lyfter att han absolut tror att det finns behov av att ha avdelningar som är uttalat för hbtqi-personer och att få lov att vara sig själv bör ses som lika viktigt som att inte ha smärta.

Hanna Tehrani framhåller att politik handlar om prioriteringar, och att hon inte anser att detta är rätt prioritering.

Richard Brodd poängterar att rådsmötena inte är rätt forum för partipolitisk debatt.

Malin Isberg understryker det Steph lyfte om vikten att det finns transkompetens inom äldreomsorgens alla delar. Angående frågan om vilken verksamhet som ska prioriteras i planen säger Malin att det skulle kunna vara enskilda avdelningar/enheter på ett äldreboende men lyfter också att det även skulle kunna vara hemtjänsten eller trygghetsboenden. Malin lyfter att hon tror på separatistiska rum, inte som ett mål i sig utan ett medel att ta till.

Joakim Berlin lyfter att även om det genomsnittligt är många som går bort efter en kort tid på vård- och omsorgsboenden, så är det också många som bor där länge. Joakim säger att det också kan handla om hur anhöriga som är hbtqi-personer blir bemötta. Joakim ser ett stort problem med att i praktiken få till utbildningsinsatser för personal inom hemtjänsten då det är så stor personalomsättning, men ser ändå att det måste finnas med som en målsättning även om det är svårt. Joakim tror på att ha ett särskilt boende/boendeenhet, men att man samtidigt jobbar på bredden med att all personal inom äldreomsorgen får utbildning.

Nicklas Axelsson lyfter att det, likt resonemangen om fritidsverksamheter och mötesplatser för unga, finns ett behov av separatistiska rum samtidigt som verksamheterna ska vara inkluderande för alla. Vidare anser Nicklas att man inom äldreomsorgen överlag behöver se över varför personal inte stannar kvar och ser att en anledning till detta skulle kunna vara att de inte erbjuds kompetenshöjande insatser inom olika områden.

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Område: Trygghetsarbete och HR

Anna-Carin och Lisa går igenom de preliminära förslagen till åtgärder inom detta område.

Lisa går igenom det tilläggsuppdrag gällande våld i nära relationer som kommit under planarbetets gång. Uppdraget kommer i dagsläget inte ingå i hbtqi-planen, utan kommer utredas vidare med början i november/december i år och dialog kommer ske löpande med rådet.

Hanna Tehrani ställer följande frågor: Vilken analysmetod används i arbetet? På vilket sätt kommer ni utvärdera det som pågår just nu och som fungerar bra? Kommer resultatet publiceras någonstans?

Anna-Carin Jansson svarar att det inte ingår i uppdragen att utvärdera nuvarande insatser, utan att se över hur det är möjligt att arbeta framåt där en stor utmaning är att det idag saknas mycket underlag kopplat till exempelvis diskrimineringsgrunderna. Hon hänvisar också till att den utvärdering av sex planer inom MR-området som redovisades för ett år sedan finns med som en av utgångspunkterna i arbetet. Vidare konstaterar Anna-Carin att gällande analysmetoder så behöver dessa ses över, men att en kombination av olika metoder sannolikt kommer att behöva användas. Anna-Carin lyfter att det inom ramen för uppdraget att *Utreda hur ojämlikhet mellan olika grupper utifrån diskrimineringsgrunderna kan synliggöras* bland annat kommer undersökas hur mer information kan samlas in utifrån vad som anses vara etiskt och juridiskt hållbart. När detta har utretts är tanken att lämna rekommendationer på hur staden på totalen bättre kan samla in och analysera data kopplat till diskrimineringsgrunderna. Gällande frågan om uppdragen kommer publiceras svarar Anna-Carin att då detta är politiska uppdrag så kommer ärendena redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

John Harfouche ställer två frågor: Kommer det synas i några system om verksamheterna inte gör det som ska inom MR-området? Hur arbetas det med konsekvenserna när en förvaltning uppger att de inte har tid eller resurser att arbeta med dessa frågor?

Catarina Sjögren Tholin säger att stadsledningskontoret bland annat kan använda sig av uppsikt för att agera på brister och avvikelser. Gällande avvikelser beskriver Catarina att dessa rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och understryker vikten av att det blir en riktig återrapportering där det synliggörs hur det går för verksamheterna inom dessa frågor.

Joakim Berlin lyfter vikten av att arbetet med MR utgår ifrån vilken effekt det får för invånarna, vilket han inte anser riktigt är utskrivet i ärendet hittills. Vidare lyfter Joakim att stadens förvaltningar idag arbetar i stuprör och inte får till samarbeten som blir verkningsfulla för invånarna, och det behöver kommas åt.

Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Anna-Carin Jansson svarar att uppföljningen av sex planer inom MR-området tydligt visade att det som efterfrågas är att rättigheterna stärks i grunduppdraget, vilket därmed är ingången i samtliga ovannämnda ärenden.

Catarina Sjögren Tholin går igenom de synpunkter som lyfts från HBTQI-rådet i samband med de workshops som hållits kopplat till processen att ta fram en ny hbtqi-plan. Catarina lyfter att detta även kommer omhändertas i arbetet med MR-riktlinjen. Vidare beskriver Catarina att hon just nu träffar alla kommunstyrelsens råd för att bland annat ge råden möjlighet att ge exempel på erfarenheter av mötet med Göteborgs Stads verksamheter och efterfrågar exempel på både vad som fungerar och inte fungerar. Om någon i rådet vill dela med sig av erfarenheter, som exempelvis inte tagits upp i de workshops som hållits under våren, kan detta mejlas till samordnaren senast den 30 september. Information om detta kommer mejlas ut.

Richard Brodd tackar för medverkan.

§ 50

West Pride 2024 – utvärdering

HBTQI-rådet medverkade under West Pride 2024 på följande sätt:

- Politikerutfrågning
- Panelsamtal: Varför följs inte den nya läroplanen?
- Medverkan i Göteborgs Stads tält i Pride Park.

Det genomförs en runda där alla som vill får möjlighet att lyfta reflektioner och synpunkter kring rådets medverkan under West Pride. I urval lyfts följande i rundan:

- Programpunkterna uppfattades som lyckade.
- Otur med vädret under programpunkten gällande skolan, vilket resulterade i att det var väldigt få i publiken.
- Vid framtida politikerutfrågningar fortsätta fundera över vilken nivå av politiska representanter som ska bjudas in, skulle kunna bjuda in nämndpolitiker för samtal om verksamhetsspecifika frågor.
- Tiden i tältet i Pride Park upplevdes inte som bra.
- Fundera mer kring val av scen kopplat till programpunkt.
- Viktigt att arbeta vidare med de frågor som kom upp i samband med politikerutfrågningen.
- Hur når rådet de som inte vanligtvis kommer till West Pride – en fråga att med till framtida medverkan.

§ 51

Utvärdering Åldersvänligt Göteborg

Anna Thomasson informerar om att det i samband med utvärdering av handlingsplanen Åldersvänligt Göteborg kommer hållas dialogträffar som kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd bjuds in till. Anna går igenom bakgrunden till uppdraget samt de tider som finns för dialogträffar. Informationen har varit utsänd med kallelsen till dagens sammanträde.

Beslut

Rådet beslutar att Berit Larsson, Angelica Löwdin och Joakim Berlin medverkar vid dialogträff angående utvärdering av Åldersvänligt Göteborg.

§ 52

Regnbågshuset

Fråga från verksamhetsutvecklarna på Regnbågshuset gällande hur rådet önskar ha dialog framöver. Förslag från verksamhetsutvecklarna är:

- I samband med förslagsinlämning inför inflytandeforum (hösten), samt efter inflytandeforum för att rapportera kring beslut som fattats där (våren).

Medskick från beredningsgruppen är att det är intressant att få information om utvärdering av verksamheten.

Vidare informerar rådets samordnare om att det just nu genomförs en utvärdering av Regnbågshuset. Information om detta kommer mejlas ut till alla rådsledamöter.

§ 53

Översikt höstens möten

En översikt över höstens sammanträden visas.

I efterföljande samtal lyfts följande:

- Medskick till beredningsgruppen att ta fram förslag på sammanträdestider för 2025 så snart som möjligt.
- Bra att se över vilka andra lokaler rådet kan ha sina sammanträden i för att de ska kunna vara öppna för allmänheten.

§ 54

Övriga frågor

a) Rådets arbetsmiljö och trygghet

Rådets civilsamhällesrepresentanter informerar om att de inför dagens sammanträde haft ett förmöte med anledning av upplevd försämrad arbetsmiljö och trygghet i rådet. Civilsamhällesrepresentanterna informerar om att de med anledning av detta avser att gå vidare med att skicka en skrivelse till kommunstyrelsen samt att de önskar ha dialog med kommunstyrelsens presidium.

Diskussion förs utifrån ovanstående.

b) Symposium på Sahlgrenska angående könsdysfori

Angelica Löwdin informerar om att det den 30 augusti genomfördes [symposium på Sahlgrenska gällande könsdysfori](#). Angelica fick inte möjlighet att delta på grund av sen anmälan men lyfter att hon fått till sig att flera deltagare mått dåligt på grund av saker som tagits upp på konferensen och att den vetenskapliga nivån lämnade mycket att önska. Vidare säger Angelica att hon fått sig att det även kom härresande kommentarer från personer i publiken.

Richard Brodd lyfter att även han var där i egenskap av regionpolitiker.

c) Fråga om hur personer som gått bort kan hedras

John Harfouche lyfter frågan om hur rådet kan hedra personer från communityt som gått bort. John anser att rådet bör uppmärksamma personer som varit betydelsefulla för hbtqi-communityt, och tycker även att Göteborgs Stad borde göra mer inom detta.

Joakim Berlin säger att frågan var uppe på senaste beredningsmötet, där resonemanget var att detta är en fin tanke men att det inte ses som rådets uppgift eller syfte, men när personer som varit betydelsefulla för hbtqi-communityt gått bort kan detta lyftas på rådsmöten.

§ 55

Mötets avslutande

Richard Brodd tackar för medverkan och avslutar mötet.



Protokoll (nr 5)

Sammanträdesdatum: 2024-09-06

Underskrifter

Sekreterare

Anna Thomasson

Ordförande

Richard Brodd

Justerande

Joakim Berlin